

Sygn. akt III KK 357/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)

SSN Rafał Małarski

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

w sprawie M. Ż.

skazanego z art. 292 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 21 listopada 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 20 marca 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B.**

UZASADNIENIE

W dniu 7 listopada 2013 r. prokurator skierował do Sądu Rejonowego w B. akt oskarżenia przeciwko M. Ż. o to, że w miesiącu wrześniu 2013 r. w miejscowości J., przyjął od J. S. telefon komórkowy marki LG wartości 335 zł, o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i mógł przypuszczać,

że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 292 § 1 k.k.

W oparciu o art. 335 § 1 k.p.k. prokurator do aktu oskarżenia dołączył również wnioski o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym w trakcie przesłuchania w dniu 30 września 2013 r. kary 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie oraz o zasądzenie kosztów postępowania sądowego (k. 7-9, 38-41).

Sąd Rejonowy orzekając na posiedzeniu w trybie art. 343 k.p.k., wyrokiem z dnia 20 marca 2014 r., oskarżonego M. Ż. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu kwalifikując go jako przestępstwo z art. 292 § 1 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu w zw. z art. 34 § 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie. Nadto obciążył oskarżonego wydatkami postępowania poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa oraz zwolnił go od ponoszenia opłaty.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 28 marca 2014 r. bez kontroli instancyjnej, jednak został zaskarżony w całości, na korzyść skazanego M. Ż. kasacją wywiedzioną przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 521 k.p.k.

Skarżący na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił orzeczeniu Sądu Rejonowego rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 335 § 1 k.p.k. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k., polegające na uwzględnieniu zawartego w akcie oskarżenia i nieprawidłowego w czasie wyrokowania wniosku prokuratora o skazanie M. Ż. bez przeprowadzenia rozprawy, za popełnienie przestępstwa z art. 292 § 1 k.k. i wydaniu wyroku zgodnego z tym wnioskiem, w konsekwencji czego doszło do rażącej obrazy prawa materialnego, a to art. 292 § 1 k.k., gdyż od dnia 9 listopada 2013 r., tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r. poz. 1274), czyn zarzucony M. Ż. nie stanowi już przestępstwa z art. 292 § 1 k.k.

Powołując się na powyższe Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy M. Ż. do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna dlatego została uwzględniona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma Prokurator Generalny, że zaskarżone orzeczenie zapadło z rażąco obrazą przepisów postępowania, a to art. 335 § 1 k.p.k. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k. oraz prawa materialnego - art. 292 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy z naruszeniem wskazanych przepisów uwzględnił zawarty w akcie oskarżenia wniosek prokuratora złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. o skazanie M. Ż. bez przeprowadzenia rozprawy za popełnienie przestępstwa z art. 292 § 1 k.k., mimo, iż w dacie wydania tego wyroku wskazany wniosek naruszał prawo karne materialne ponieważ czyn, w przypisanym oskarżonemu kształcie, w szczególności gdy się uwzględni przyjętą wartość mienia, nie stanowił przestępstwa lecz wykroczenie.

Sąd *meriti* nie dostrzegł, że po dopuszczeniu się przez oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa doszło do zmiany przepisów prawa karnego materialnego w odniesieniu do tzw. czynów przepołowionych, w tym paserstwa, bowiem w dniu 9 listopada 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r. poz. 1274), nowelizująca również Kodeks wykroczeń, która z mocy art. 2 wprowadziła zmiany m. in do art. 47 § 9 k.w. i art. 122 k.w., odnosząc minimalną wartość graniczną mienia, od której zależy czy paserstwo stanowi wykroczenie czy przestępstwo, do kwoty nie przekraczającej 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314). Zgodnie z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz. U. z dnia 13 września 2013 r. poz. 1047) zostało ono ustalone na poziomie 1680 zł, poczynając od dnia 1 stycznia 2014 r. Zatem, 1/4 tej kwoty w dniu 20 marca 2014 r., tj. w dacie

wyrokovania wynosiła 420 zł. i była w sposób oczywisty wyższa od kwoty 335 zł stanowiącej wartość telefonu będącego przedmiotem paserstwa nieumyślnego przypisanego oskarżonemu w zaskarżonym wyroku. Spowodowało to, że w dacie wyrokowania czyn oskarżonego M. Ż., przestał być przestępstwem z art. 292 § 1 k.k., a można go jedynie rozpatrywać w kategoriach wykroczenia z art. 122 § 2 k.w.

Powyższe uwagi nie pozostawiają wątpliwości, że przy przyjętym przez Sąd Rejonowy opisie czynu oraz zgodnie z nakazem określonym w art. 4 § 1 k.k., należało stosować ustawę nową, ponieważ ustawa obowiązująca poprzednio nie jest względniejsza dla sprawcy. Tym samym Sąd Rejonowy uwzględniając wniosek prokuratora naruszył w sposób rażący art. 343 § 7 k.p.k., gdyż stosownie do tego przepisu powinien był przekazać sprawę oskarżonego M. Ż. do rozpoznania na zasadach ogólnych, albowiem umożliwiłoby to dokonanie ustaleń faktycznych, koniecznych do rozstrzygnięcia czy zachowanie oskarżonego wyczerpało znamiona innego niż art. 292 § 1 k.k. czynu karalnego - np. wykroczenia z art. 122 § 2 k.w.

Naruszenie powołanych w kasacji przepisów miało charakter rażący i wywarło istotny wpływ na treść orzeczenia, albowiem przestrzeganie norm procedury karnej, określających instytucję skazania bez rozprawy (art. 343 § 7 k.p.k.) i dokonanie poprawnej kontroli merytorycznej wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. doprowadziłoby do uniknięcia przez Sąd *meriti* rażącego naruszenia przepisów prawa karnego materialnego, a tym samym obciążenia M. Ż. dolegliwością, której nie powinien był ponieść.

Dlatego też stwierdzone w sprawie uchybienia skutkowały uchyleniem zaskarżonego wyroku w całości z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania na podstawie art. 537 § 2 k.p.k.

W postępowaniu ponownym Sąd Rejonowy uwzględni powyższe wnioski i spostrzeżenia, unikając tych uchybień, których stwierdzenie warunkowało skuteczność rozpoznawanej kasacji, pamiętając jednocześnie, że kasacja wniesiona na korzyść skazanego powoduje wystąpienie pośredniego zakazu *reformationis in peius* (art. 443 k.p.k.).

